

Akt nr:

0181K-P914B

AU\$0181K-P914B

Detaljplan för del av kvarteret FUTURUM
öster om Storgatan inom Järna i Södertälje

BESKRIVNING

HANDLINGAR

Planförslaget omfattar karta med bestämmelser, denna beskrivning med illustrationer samt genomförandebeskrivning daterad 1987-12-21.

PLANDATA

Planområdet är beläget mellan Storgatan och Åsgatan i centrala Järna. Planförslaget omfattar större delen av kvarteret Futurum samt del av Åsgatan.

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

. Befintliga planer

För området gäller stadsplaner fastställda 14 mars 1941 och 26 november 1956. Genomförandetiden enligt PBL har gått ut. Gällande planer är inte aktuella att genomföra.

. Kommunala ställningstaganden

I program för kommunalisplan Järna antaget av kommunfullmäktige 1983-03-28 skisseras en utbyggnad av Järna Centrum i kvarteret Futurum med bostäder, butiker och service. Enligt kommunens bostadsförsörjningsprogram skall ca 50 lägenheter påbörjas i kvarteret Futurum under 1988 och 50 lägenheter 1990. Av totalt 100 lägenheter skall 30-40 st vara servicelägenheter. Servicetjänstens lokalprogram innehåller bl a dagcentral samordnad med grupplokal för hemtjänsten med en maximerad våningsyta av 380 m². Gällande planer medger inte ovannämnda exploatering utan att detaljplanerna ändras. Byggnadsnämnden har kommunstyrelsens uppdrag att göra detta.

. Befintliga förhållanden, Järna centrum

Storgatan mellan Södra Järnvägsgratan och Hagagatan är i dag Järnas centrum.

Centrumområdet som omfattar kvarteren Kyrktuppen, Futurum och Stenbocken innehåller bl a en stor livsmedelshall, ett tiotal specialbutiker, konditori, post, tre banker, försäkringskassa, polis, folktandvård, vårdcentral och apotek. Till Järna centrum är också en stor del av Järnas kulturella verksamhet koncentrerad. Biblioteket vid Storgatan är kommunens största biblioteksfilial. Folkets Hus (Futurum) fungerar som samlingslokal, biograf, teater m m.

Storgatan genom centrum har trafiksäkerhetsproblem för såväl fotgängare, som cyklister och bilister. Affärer finns på båda sidor av gatan och trafiken är stor. Dessutom finns busshållplatser och kantstensparkering vilket skymmer sikten för trafikanter och fotgängare. Särskilda cykelbanor saknas.

. Befintliga förhållanden, kvarteret Futurum

Kvarteret består av två delar. Den västra delen gränsar mot Storgatan och är en del av Järnas centrum. Det östra området, vid Åsgatan, är en del av ett småskaligt villaområde. Kvarteret sluttar mot norr. Relativt omfattande fyllningar har gjorts i den västra delen. På vissa ställen tas dessa upp av stödmurar, som utgör gräns mellan de båda delarna.

I anslutning till Södra Järnväggsgatan och spårområdet i norr ligger ett par för Järna betydelsefulla och individuellt utformade byggnader, Folkets Hus och järnvägsstationen.

En översiktlig geologisk undersökning har gjorts av VBB 1984-12-04. I det lägsta partiet mot norr utgörs grunden av lera, i söder mot Hagagatan förekommer berg i dagen och mittenpartiet utgörs av morän.

Tomt nr 7 ägs av Telgebostäder, nr 2,5 och 8 av Södertälje kommun, nr 15 och 16 Byggnads AB L E Lundberg, nr 12 Konsum och nr 9 och 13 Köpcenter i Järna AB.

VA-ledningar finns i kringliggande gator. Ledningarna korsar kvarteret i södra gränsen till tomterna 3 och 5.

FÖRSLAG

Planförslaget baseras på en analys av kvarterets förutsättningar, av platsens karaktär och dess samband med omgivningen.

Den sydvästra delen föreslås för centrumbebyggelse och ett mindre torg samt centumparkering. Två flerbostadshus i fyra våningar med indragen takvåning på ömse sidor om torget, ger Storgatan stadsmässig stadga. Bottenvåningarna kan inrymma en dagcentral, butiker och andra verksamheter. Husen fortsätter i form av tvåvånings längor inåt kvarteret. Genom portiker nås de inre gårdarna.

För att torget skall få så goda proportioner som möjligt och för att poängtera gaturummet med byggnadsvolymer på ömse sidor om Storgatan föreslås att de två nya husen avslutas med arkader mot tor-

get. Parkeringen med ca 80 platser förskjuts in i kvarteret och på så sätt undviks risken att parkeringsytorna dominerar centrum. Parkeringen annonserar sig ändå tydligt mot Storgatan och nås enkelt från Storgatan och dubbelriktat från Åsgatan.

Torget skall ha markant avgränsning mot parkeringen t ex genom mur, pergola och trädrad. Denna avgränsning samt torgyta med beläggning, utsmyckning, sittarrangemang etc bör projekteras och utföras med stor omsorg. Det är som nämnts här fråga om tyngdpunkten i Järna centrum.

Gångbanor går från Storgatan in mot parkeringen. En annan gångväg slingrar sig genom gårdarna från norr till söder. Från centrumparkeringen kan ett tredje gångstråk gå genom kvarterets mitt till Folkets Hus.

För den östra delen av kvarteret föreslås stora flerbostadsvillor som anknyter till villabebyggelsen österut men också utgör en övergång till Storgatans tyngre bebyggelse. Husen har placerats med så stor hänsyn till den befintliga norrslutningen som möjligt.

Två husrader läggs parallellt med Åsgatan, med i princip nord-sydlig orientering. Husen grupperas parvis, ett gatuhus och ett gårds-
hus på ömse sidor om en gemensam gård. En terrassering sker mot norr och höjdskillnaderna tas till stor del upp av stödmurar mot vilka parkeringarna är förlagda. På detta sätt minimeras de skugg-effekter som uppstår och husen får en solig västsydvästsida. Husen föreslås få entréer från den gemensamma gården.

Gårdarna mellan husen bildar tillsammans ett stort gårdsrum så att södersolen tränger ända ner till Järnvägsgatan och en samhörighet lätt uppstår mellan husparen. Gårdshusen ligger något förskjutna i förhållande till gatuhusen för att få bättre solförhållanden, anpassa sig till terrängen och minska de massförflyttningar som behöver göras.

Gatu- respektive gårdshusen har i stort samma utformning men varje hus ges en individuell karaktär med hjälp av färgsättning och detaljutformning.

. Lägenheter

Lägenheterna utformas så att de blir ljusa, öppna och lättmöblerade men ändå ytsnåla och ekonomiska. Vardagsrum och kök ligger vid motstående fasader för att utnyttja solen effektivt. På så sätt får lägenheternas gemensamma öppna ytor möjlighet till sol både på förmiddagar och eftermiddagar.

Kvarteret rymmer ca 100 lägenheter.

. Lokaler

I husen vid Storgatan finns möjligheter till lokaler i bottenvåningen för handel, service och kontor. Här skall bl a lokaler för dagcentral och hemtjänst förläggas. Bottenvåningarna utgör också Järnas reserv för kommande butiker och de bör alltså utformas efter detta.

. Byggnadernas yttre

Husen mot Storgatan föreslås få fasader i puts eller tegel. Balkongerna är delvis indragna och takvåningen är också indragen mot Storgatan. Hushörnen får en särskild karaktär för att ge stadga åt gatubilden. Gavlarna mot torget är utformade med arkader över gångbanorna.

Flerbostadsvillorna kan utformas i trä eller tegel. Gavlarna har gjorts smalare för att man skall få bättre proportioner och för att husen skall upplevas vara mindre.

. Parkering

Planen innehåller en öppen centumparkering med 80 platser. Denna parkering är en lättillgänglig parkeringsplats för centrumhandeln både i kvarteret Futurum och i kvarteret Kyrktuppen. Centumparkeringen avses även kunna nyttjas för gästparkering under framför allt kvällstid.

All bostadsparkering sker i anslutning till respektive bostadsgrupp. För Storgatshusen som innehåller servicelägenheter finns 25 platser för 50-60 lägenheter. För flerbostadsvillorna finns 1 plats per lägenhet.

Storgatan

Storgatan ingår inte i planförslaget. Olika åtgärder att förbättra säkerheten och miljön i Järna centrum har diskuterats. I cykelplanen för Järna föreslås t ex separata cykelbanor på Storgatan. Trädplantering är väsentlig för gatumiljön. Något helt utarbetat förslag finns ännu inte och när åtgärder skall genomföras är inte bestämt. I samband med exploateringen av kvarteret Futurum bör dock kantstensparkeringen tas bort vid torget för att underlätta för gångtrafiken över Storgatan.

Asgatan

Asgatan har i dag dålig standard vad det gäller lutning och sikt på avsnittet Hagagatan och ca 150 m norrut. Gatans profil justeras och anpassas till det aktuella projektet.

Hagagatan

Hagagatan ingår inte i planförslaget. Den är nyligen justerad med gångbanor på båda sidor och 7,5 m körbana. Parkering för posten sker i dag som kantstensparkering vilket utgör ett visst hinder för trafiken. En förbättring kan göras genom en breddning längs tomt nr 12 i kvarteret Futurum för parkeringsficka. Gångbanan får då förläggas på kvartersmark vilket markeras med x i planförslaget.

Förslag till bebyggelsens utformning har utarbetats av L E Lundberg och VBB arkitekter genom arkitekter SAR Henrik Berg von Linde och Staffan Glassel i samarbete med kommunen och Stiftelsen Telgebostäder.

Detaljplaneförslaget har upprättats på stadsarkitektkontoret.

GENOMFÖRANDE

Genomförandetiden är 5 år räknat från den tidpunkt då planen vunnit laga kraft.

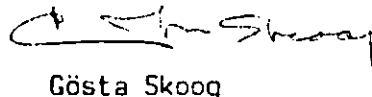
Södertälje den 24 februari 1988

Ändrat 1988-02-05
1988-02-24

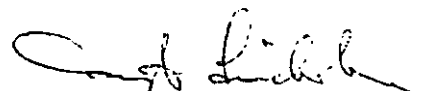
Stadsarkitektkontoret

Lars Thylén
stadsarkitekt

Gösta Skoog
planarkitekt

Bengt Lindskog
stadsplaneingenjör

Antagen av kommunfullmäktige i
Södertälje 1988-04-25 § 269

Planen har vunnit laga kraft
1988-06-06

På tjänstens vägnar

Lars Thylén